

CPP-2022**Przykładowe zadania do kolokwium N3****Zadania teoretyczne:**

- 1) Podstawowe parametry obiektów RLC, w tym dobroć i stratność
- 2) Podstawowe układy zastępcze obiektów RLC, schematy i wzory
- 3) Zasada pomiaru parametrów obiektu indukcyjnego metodą detekcji synchronicznej, schematy, wyniki.
- 4) Zasada pomiaru parametrów obiektu pojemnościowego metodą detekcji synchronicznej: schemat, wyniki.
- 5) Zasada pomiaru parametrów obiektu indukcyjnego metodą dwóch częstotliwości, schemat, wyniki
- 6) Zasada pomiaru parametrów obiektu pojemnościowego metodą dwóch częstotliwości, schemat, wyniki
- 7) Uprozczone schematy wirtualnych mierników RLC metodą dwóch częstotliwości, schematy, wyniki.
- 8) Zasada pomiaru parametrów obiektu indukcyjnego metodą impedancyjną z wykorzystaniem cewki i rezystora referencyjnego (metoda przesuwu współrzędnych) : schemat, wyniki.
- 9) Zasada pomiaru parametrów obiektu pojemnościowego metodą impedancyjną z wykorzystaniem kondensatora i rezystora referencyjnego (metoda przesuwu współrzędnych) : schemat, wyniki.
- 10) Uprozczone schematy wirtualnych mierników RLC metodą przesuwu współrzędnych (z wykorzystaniem obiektów referencyjnych) : schemat, wyniki.
- 11) Zasada spektroskopii impedancyjnej.
- 12) Uproszczony schemat wirtualnego spektroskopu impedancji, schematy, wyniki.
- 13) Zasada wyznaczania zakresów pasm częstotliwości sygnałów w spektroskopie impedancyjnym.

Zadania praktyczne

Przykład 1. Wyznaczyć napięcia na wyjściach filtrów detektorów synchronicznych przy zadanych parametrach układu: Amplituda napięcia generatora $U_{mg}=8V$, częstotliwość napięcia generatora $f_g=1$ kHz; Współczynnik układu mnożącego $k_m=0.1/V$; rezystor referencyjny $R_{ref}=250 \Omega$.
 Obiekt indukcyjny: $L_x \approx 100$ mH, $R_{Lx} \approx 20 \Omega$.

Rozwiązanie:

1) Napięcie na wyjściu filtra detektora synchronicznego w kanale pomiaru L_x :

$$U_{Lx} = \frac{k_m U_{mg}^2}{\pi R_{ref}} 2\pi f_g L_x = 5.12V$$

2) Napięcie na wyjściu filtra detektora synchronicznego w kanale pomiaru R_{Lx} :

$$U_{RLx} = \frac{k_m U_{mg}^2}{\pi R_{ref}} R_x = 0.163V .$$

Przykład 2. Wyznaczyć napięcia ba wyjściach filtrów detektorów synchronicznych przy zadanych parametrach układu: Amplituda napięcia generatora $U_{mg}=7V$, częstotliwość napięcia generatora $f_g=10$ kHz;
 Współczynnik układu mnożącego $k_m=0.1/V$; Rezystor referencyjny $R_{ref}=1$ k Ω .
 Obiekt pojemnościowy: $C_x \approx 100$ nF, $R_{Cx} \approx 10$ k Ω

Rozwiązanie:

1) Napięcie na wyjściu filtra detektora synchronicznego w kanale pomiaru C_x :

$$U_{C_x} = \frac{k_m U_{mg}^2}{\pi} 2\pi f_g C_x \cdot R_{ref} = 9.80V$$

2) Napięcie na wyjściu filtra detektora synchronicznego w kanale pomiaru G_{C_x} :

$$U_{GL_x} = \frac{k_m U_{mg}^2}{\pi} \frac{R_{ref}}{R_{C_x}} = 0.1526V.$$

Przykład 3. Podczas pomiaru indukcyjności metodą 2-ch częstotliwości uzyskano wyniki: częstotliwości $f_1=1.0004$ kHz, $f_2=1.9995$ kHz, rezystor referencyjny: $R_{ref}=10 \Omega$. Wartości skuteczne napięć: **na obiekcie mierzonym:** $U_{L_x,1}=6.894$ Vrms (częstotliwość f_1), $U_{L_x,2}=6.973$ Vrms (częstotliwość f_2), **na rezystorze referencyjnym:** $U_{R_{ref},1}=0.5416$ Vrms (częstotliwość f_1), $U_{R_{ref},2}=0.2766$ Vrms (częstotliwość f_2),

Wyznaczyć:

- 1) Indukcyjność cewki;
- 2) Rezystancję cewki;
- 3) Dobroć cewki

Rozwiązanie:

1) Wartość indukcyjności:

$$L_x = \frac{R_{ref}}{2\pi} \sqrt{\frac{(U_{L_x,2}/U_{R_{ref},2})^2 - (U_{L_x,1}/U_{R_{ref},1})^2}{f_2^2 - f_1^2}} = 0.02004 H = 20.04mH$$

2) Wartość rezystancji:

$$R_{L_x} = R_{ref} \sqrt{\frac{(U_{L_x,1}/U_{R_{ref},1})^2 f_2^2 - (U_{L_x,2}/U_{R_{ref},2})^2 \cdot f_1^2}{f_2^2 - f_1^2}} = 19.795 \Omega$$

3) Dobroć cewki:

$$Q = \frac{2\pi f L_x}{R_x} \approx 6.35$$

Przykład 4. Podczas pomiaru indukcyjności metodą 2-ch częstotliwości uzyskano wyniki: częstotliwości $f_1=1.0004$ kHz, $f_2=1.9995$ kHz, MBD (maksymalny błąd dopuszczalny) częstotliwości generatora $\delta f_{gen,gr}=\pm 0.01\%$, rezystor referencyjny: $R_{ref}=10 \Omega$, wartości MBD rezystora referencyjnego $\delta R_{ref,gr}=\pm 0.01\%$. Wartości skuteczne napięć: **na obiekcie mierzonym:** $U_{L_x,1}=6.894$ Vrms (częstotliwość f_1), $U_{L_x,2}=6.973$ Vrms (częstotliwość f_2), (zakres $U_{n1}=10V$, MBD1: $\pm 0.05\%$ od wskazania, $\pm 0.05\%$ od zakresu), **na rezystorze referencyjnym:** $U_{R_{ref},1}=0.5416$ Vrms (częstotliwość f_1), $U_{R_{ref},2}=0.2766$ Vrms (częstotliwość f_2), (zakres $U_{n2}=1V$, MBD2: $\pm 0.05\%$ od wskazania, $\pm 0.05\%$ od zakresu)

Indukcyjność cewki $L_x \approx 20.0$ mH

Wyznaczyć:

- 1) Względną złożoną niepewność standardową pomiaru indukcyjności,
- 2) Bezwzględną złożoną niepewność standardową pomiaru indukcyjności.

Wstępnie obliczamy wartość:

$$0) V_U = \left(\frac{U_{L_x,2}}{U_{R_{ref},2}} \right)^2 - \left(\frac{U_{L_x,1}}{U_{R_{ref},1}} \right)^2 = 473.3$$

- 1) Względną złożoną niepewność standardową pomiaru indukcyjności

$$u_{c,rel}(L_x) = \frac{1}{\sqrt{3}} \sqrt{\delta_{Rref,gr}^2 + \frac{f_1^4 + f_2^4}{(f_2^2 - f_1^2)^2} \delta_{f_{gen,gr}}^2 + \frac{1}{V_U^2} \left(\frac{U_{Lx1}}{U_{Rref1}} \right)^4 \left[(a_{u1} + b_{u1} \cdot U_{n1}/U_{Lx,1})^2 + (a_{u2} + b_{u2} \cdot U_{n2}/U_{Rref,1})^2 \right] + \frac{1}{V_U^2} \left(\frac{U_{Lx2}}{U_{Rref2}} \right)^4 \left[(a_{u1} + b_{u1} \cdot U_{n1}/U_{Lx,2})^2 + (a_{u2} + b_{u2} \cdot U_{n2}/U_{Rref,2})^2 \right]}$$

= 0.084%.

2) Bezwzględna standardowa niepewność indukcyjności:

$$u_c(L_x) = \frac{L_x u_{c,rel}(L_x)}{100\%} = 0.017 \text{ mH}$$

Przykład 5. Podczas pomiaru pojemności (układ zastępczy szeregowy) metodą 2-ch częstotliwości uzyskano wyniki: Częstotliwość $f_1=10.007$ kHz, $f_2=19.992$ kHz, rezystor referencyjny: $R_{ref}=1$ k Ω . Wartości skuteczne napięć: **na obiekcie mierzonym:** $U_{Cx,1}=7.525$ Vrms (częstotliwość f_1), $U_{Cx,2}=6.935$ Vrms (częstotliwość f_2), **na rezystorze referencyjnym:** $U_{Rref,1}=2.945$ Vrms (częstotliwość f_1), $U_{Rref,2}=3.222$ Vrms (częstotliwość f_2).

Wyznaczyć:

- 1) Pojemność kondensatora;
- 2) Konduktancję kondensatora;
- 3) Stratność kondensatora na częstotliwości f_1 ;

Rozwiązanie:

1) Wartość pojemności (dla układu szeregowego) poprzez pomiary impedancji:

$$C_x = \frac{1}{R_{ref} \cdot 2\pi} \sqrt{\frac{\frac{1}{f_1^2} - \frac{1}{f_2^2}}{\left(\frac{U_{Cx,1}}{U_{Rref,1}}\right)^2 - \left(\frac{U_{Cx,2}}{U_{Rref,2}}\right)^2}} \approx 0.0100 \mu F = 10.0 \text{ nF}$$

2) Wartość rezystancji szeregowej kondensatora:

$$R_{Cx} = R_{ref} \sqrt{\frac{\left(\frac{U_{Cx,2}}{U_{Rref,2}}\right)^2 - \left(\frac{U_{Cx,1}}{U_{Rref,1}}\right)^2 \left(\frac{f_1}{f_2}\right)^2}{1 - \left(\frac{f_1}{f_2}\right)^2}} \approx 2.00 \text{ k}\Omega$$

3) Stratność kondensatora:

$$\text{tg} \delta = \frac{G_x}{2\pi f C_x} = \frac{1}{2\pi f R_{Cx} C_x} \approx 0.80$$

Przykład 6. Podczas pomiaru pojemności (układ zastępczy szeregowy) metodą 2-ch częstotliwości uzyskano wyniki: Częstotliwość $f_1=10.007$ kHz, $f_2=19.992$ kHz, MBD częstotliwości generatora $\delta f_{gen,gr}=\pm 0.01\%$?, rezystor referencyjny: $R_{ref}=1$ k Ω , wartości MBD rezystora referencyjnego $\delta_{Rref,gr}=\pm 0.01\%$. Wartości skuteczne napięć: **na obiekcie mierzonym:** $U_{Cx,1}=7.525$ Vrms (częstotliwość f_1), $U_{Cx,2}=6.935$ Vrms (częstotliwość f_2), (zakres $U_{n1}=10$ V, MBD1: $\pm 0.025\%$ od wskazania, $\pm 0.025\%$ od zakresu), **na rezystorze referencyjnym:** $U_{Rref,1}=2.945$ Vrms (częstotliwość f_1), $U_{Rref,2}=3.222$ Vrms (częstotliwość f_2), (zakres $U_{n2}=10$ V, MBD2: $\pm 0.025\%$ od wskazania, $\pm 0.025\%$ od zakresu)

Pojemność kondensatora 10.0 nF

Wyznaczyć:

- 1) Względną złożoną niepewność standardową pomiaru pojemności (w układzie szeregowym),
- 2) Bezwzględną złożoną niepewność standardową pomiaru pojemności.

Wstępnie obliczamy wartość:

$$V_U = \frac{U_{Cx,1}^2}{U_{Rref,1}^2} - \frac{U_{Cx,2}^2}{U_{Rref,2}^2} = 1.896$$

- 1) Względną złożoną niepewność standardową pomiaru pojemności,

$$u_{c,rel}(C_x) = \frac{1}{\sqrt{3}} \sqrt{\delta_{Rref,gr}^2 + \frac{f_1^4 + f_2^4}{(f_2^2 - f_1^2)^2} \delta_{fgen,gr}^2 + \frac{1}{V_U^2} \left(\frac{U_{Cx,1}}{U_{Rref,1}} \right)^4 \left[(a_{u1} + b_{u1} \cdot U_{n1}/U_{Cx,1})^2 + (a_{u2} + b_{u2} \cdot U_{n2}/U_{Rref,1})^2 \right] + \frac{1}{V_U^2} \left(\frac{U_{Cx,2}}{U_{Rref,2}} \right)^4 \left[(a_{u1} + b_{u1} \cdot U_{n1}/U_{Cx,2})^2 + (a_{u2} + b_{u2} \cdot U_{n2}/U_{Rref,2})^2 \right]}$$

= 0.299%.

- 2) Bezwzględna standardowa niepewność indukcyjności:

$$u_c(C_x) = \frac{u_{c,rel}(C_x)}{100\%} C_x = \frac{0.299\%}{100\%} 10 \text{ nF} = 0.030 \text{ nF}$$

Przykład 7. Podczas pomiaru indukcyjności metodą impedancyjną na jednej częstotliwości (z cewką i rezystorem referencyjnym) uzyskano wyniki: Częstotliwość $f=1.0004$ kHz, cewka referencyjna $L_{ref}=10$ mH; rezystor referencyjny: $R_{ref}=100 \Omega$, rezystor wzorcowy (do pośredniego pomiaru prądu) $R_n=100 \Omega$. Wartości skuteczne napięć: **Na obiekcie mierzonym:** 1) $U_{Lx,1}=U_{x,1}=6.913$ Vrms, **na rezystorze wzorcowym:** $U_{Rn,1}=5.109$ Vrms, 2) **na szeregowym połączeniu cewek badanej i referencyjnej:** $U_{LxLref,2}=U_{x,2}=8.097$ Vrms, **na rezystorze wzorcowym:** $U_{Rn,2}=4.150$ Vrms, 3) **na szeregowym połączeniu cewki badanej i rezystora referencyjnego:** $U_{LxRref,3}=U_{x,3}=6.973$ Vrms, **na rezystorze wzorcowym:** $U_{Rn,3}=3.574$ Vrms.

Wyznaczyć:

- 1) Indukcyjność cewki;
- 2) Rezystancję cewki;
- 3) Dobroć cewki;

Rozwiązanie:

- 1) Wartość indukcyjności cewki badanej:

Wstępnie obliczmy reaktancję cewki referencyjnej:

$$X_{ref} = 2\pi \cdot f \cdot L_{ref} = 62.863 \Omega$$

$$L_x = L_{ref} \cdot \frac{\frac{R_n^2}{X_{Lref}^2} \left[\left(\frac{U_{x,2}}{U_{Rn,2}} \right)^2 - \left(\frac{U_{x,1}}{U_{Rn,1}} \right)^2 \right] - 1}{2} \approx 0.0200 \text{ H} = 20.0 \text{ mH}$$

- 2) Wartość rezystancji cewki:

$$R_x = R_{ref} \cdot \frac{\frac{R_n^2}{R_{ref}^2} \left[\left(\frac{U_{x,3}}{U_{Rn,3}} \right)^2 - \left(\frac{U_{x,1}}{U_{Rn,1}} \right)^2 \right] - 1}{2} \approx 50.00 \Omega$$

- 3) Wartość dobroci cewki:

$$Q = \frac{2\pi f L_x}{R_x} \approx 2.51$$

Przykład 8. Podczas pomiaru indukcyjności metodą impedancyjną na jednej częstotliwości (z cewką i rezystorem referencyjnym) uzyskano wyniki: Częstotliwość $f=1.0004$ kHz, MBD częstotliwości generatora $\delta f_{\text{gen,gr}}=\pm 0.01\%$, cewka referencyjna $L_{\text{ref}}=10$ mH, MBD cewki referencyjnej $\delta L_{\text{ref,gr}}=\pm 0.05\%$; rezystor referencyjny: $R_{\text{ref}}=100 \Omega$, MBD rezystora referencyjnego $\delta R_{\text{ref,gr}}=\pm 0.05\%$, rezystor wzorcowy (do pośredniego pomiaru prądu) $R_n=100 \Omega$, MBD rezystora wzorcowego $\delta R_{n,gr}=\pm 0.02\%$. Wartości skuteczne napięć: **Na obiekcie mierzonym:** 1) $U_{Lx,1}=U_{x,1}=6.913$ Vrms, **na rezystorze wzorcowym:** $U_{Rn,1}=5.109$ Vrms, 2) **na szeregowym połączeniu cewek badanej i referencyjnej:** $U_{LxLref,2}=U_{x,2}=8.097$ Vrms, **na rezystorze wzorcowym:** $U_{Rn,2}=4.150$ Vrms, 3) **na szeregowym połączeniu cewki badanej i rezystora referencyjnego:** $U_{LxRref,3}=U_{x,3}=6.973$ Vrms, **na rezystorze wzorcowym:** $U_{Rn,3}=3.574$ Vrms.

Podczas wszystkich pomiarów zakres miernika napięcia $U_n=10$ V, MBD: $\pm 0.05\%$ od wskazania, $\pm 0.05\%$ od zakresu.

Wartość indukcyjności cewki badanej 20.0 mH

Rozwiązanie:

1) Względna standardowa niepewność indukcyjności:

Wstępnie obliczamy wartości:

$$V_U = \left(\frac{U_{x,2}}{U_{Rn,2}} \right)^2 - \left(\frac{U_{x,1}}{U_{Rn,1}} \right)^2 = 1.976, \quad R_{nU}^2 = R_n^2 \cdot V_U - (X_{Lref})^2 = 15.807 \cdot 10^3$$

$$u_{c,rel}(L_x) = \frac{R_n^2}{\sqrt{3} \cdot R_{nU}^2} \sqrt{\begin{aligned} & (2V_U)^2 \delta_{Rn,gr}^2 + (V_U + (X_{Lref}/R_n)^2) \delta_{Lref,gr}^2 + (2V_U)^2 \delta_{fgen,gr}^2 + \\ & \left(\frac{U_{x,2}}{U_{Rn,2}} \right)^4 \left[(a_u + b_u \cdot U_n/U_{x,2})^2 + (a_u + b_u \cdot U_n/U_{Rn,2})^2 \right] + \\ & \left(\frac{U_{x,1}}{U_{Rn,1}} \right)^4 \left[(a_u + b_u \cdot U_n/U_{x,1})^2 + (a_u + b_u \cdot U_n/U_{Rn,1})^2 \right] \end{aligned}} \approx 0.378\%$$

2) Bezwzględna standardowa niepewność indukcyjności:

$$u_c(L_x) = \frac{L_x u_{c,rel}(L_x)}{100\%} = 0.076 \text{ mH}$$

Przykład 9.

Podczas pomiaru pojemności metodą impedancyjną na jednej częstotliwości (z kondensatorem i rezystorem referencyjnym) uzyskano wyniki: Częstotliwość $f=10.007$ kHz, kondensator referencyjny $C_{\text{ref}}=100$ nF (przewodność kondensatora referencyjnego $G_{\text{Cref}}=10^{-5}$ S); rezystor referencyjny: $R_{\text{ref}}=100 \Omega$, rezystor wzorcowy (do pośredniego pomiaru prądu) $R_n=100 \Omega$. Wartości skuteczne napięć: **Na obiekcie mierzonym:** 1) $U_{Cx,1}=U_{x,1}=7.087$ Vrms, **na rezystorze wzorcowym:** $U_{Rn,1}=6.689$ Vrms, 2) **na równoległym połączeniu kondensatorów badanego i referencyjnego:** $U_{CxRref,2}=U_{x,2}=5.291$ Vrms, **na rezystorze wzorcowym:** $U_{Rn,2}=8.316$ Vrms, 3) **na równoległym połączeniu kondensatora badanego i rezystora referencyjnego:** $U_{CxRref,3}=U_{x,3}=7.003$ Vrms, **na rezystorze wzorcowym:** $U_{Rn,3}=6.619$ Vrms.

Wyznaczyć:

- 1) Pojemność kondensatora;
- 2) Konduktancję kondensatora;
- 3) Stratność kondensatora na częstotliwości f ;

Rozwiązanie:

1) Wartość pojemności:

2) Wstępnie obliczmy susceptancję kondensatora referencyjnego:

$$B_{ref} = 2\pi \cdot f \cdot C_{ref} = 6.284 \cdot 10^{-3} \text{ S}$$

$$C_x = C_{ref} \cdot \frac{\frac{1}{R_n^2 B_{Cref}^2} \left[\left(\frac{U_{Rn,2}}{U_{x,2}} \right)^2 - \left(\frac{U_{Rn,1}}{U_{x,1}} \right)^2 \right] - 1}{2} \approx 150.01 \text{ nF}$$

2) Wartość przewodności kondensatora:

$$G_x = \frac{1}{R_{ref}} \cdot \frac{\frac{R_{ref}^2}{R_n^2} \left[\left(\frac{U_{Rn,3}}{U_{x,3}} \right)^2 - \left(\frac{U_{Rn,1}}{U_{x,1}} \right)^2 \right] - 1}{2} \approx 0.50 \text{ mS}$$

3) Stratność kondensatora:

$$\text{tg} \delta = \frac{G_x}{2\pi f C_x} \approx 0.80$$

Przykład 10.

Podczas pomiaru pojemności metodą impedancyjną na jednej częstotliwości (z kondensatorem i rezystorem referencyjnym) uzyskano wyniki: Częstotliwość $f=10.007 \text{ kHz}$, MBD częstotliwości generatora $\delta f_{gen,gr}=\pm 0.01\%$, kondensator referencyjny $C_{ref}=100 \text{ nF}$ (przewodność kondensatora referencyjnego $G_{Cref}=10^{-5} \text{ S}$), MBD kondensatora referencyjnego $\delta_{Cref,gr}=\pm 0.05\%$; rezystor referencyjny: $R_{ref}=100 \Omega$, MBD rezystora referencyjnego $\delta_{Rref,gr}=\pm 0.05\%$, rezystor wzorcowy (do pośredniego pomiaru prądu) $R_n=100 \Omega$, MBD rezystora wzorcowego $\delta_{Rn,gr}=\pm 0.02\%$. Wartości skuteczne napięć: **Na obiekcie mierzonym:** 1) $U_{Cx,1}=U_{x,1}=7.087 \text{ Vrms}$, **na rezystorze wzorcowym:** $U_{Rn,1}=6.689 \text{ Vrms}$, 2) **na równoległym połączeniu kondensatorów badanego i referencyjnego:** $U_{Cx,2}=U_{x,2}=5.291 \text{ Vrms}$, **na rezystorze wzorcowym:** $U_{Rn,2}=8.316 \text{ Vrms}$, 3) **na równoległym połączeniu kondensatora badanego i rezystora referencyjnego:** $U_{Cx,3}=U_{x,3}=7.003 \text{ Vrms}$, **na rezystorze wzorcowym:** $U_{Rn,3}=6.619 \text{ Vrms}$.

Podczas wszystkich pomiarów zakres miernika napięcia $U_n=10 \text{ V}$, MBD: $a_u=\pm 0.05\%$ od wskazania, $b_u=\pm 0.05\%$ od zakresu.

Wartość pojemności $C=150.0 \text{ nF}$

Wyznaczyć:

- 1) Względna standardowa niepewność pojemności:
- 2) Bezwzględna standardowa niepewność pojemności:

Rozwiązanie:

Wstępnie obliczmy wartości:

$$V_U = \left(\frac{U_{Rn,2}}{U_{x,2}} \right)^2 - \left(\frac{U_{Rn,1}}{U_{x,1}} \right)^2 = 1.579,$$

$$G_{nU}^2 = \frac{V_U}{R_n^2} - (B_{Cref})^2 = 11.85 \cdot 10^{-3} \text{ S}.$$

- 1) Względna standardowa niepewność pojemności:

$$u_{c,rel}(C_x) = \frac{1}{\sqrt{3} \cdot R_n^2 G_{nU}^2} \sqrt{(2V_U)^2 \delta_{Rn,gr}^2 + (V_U + (B_{Cref} R_n)^2) \delta_{Cref,gr}^2 + (2V_U)^2 \delta_{fgen,gr}^2 + \left(\frac{U_{Rn,2}}{U_{x,2}} \right)^4 \left[(a_u + b_u \cdot U_n / U_{x,2})^2 + (a_u + b_u \cdot U_n / U_{Rn,2})^2 \right] + \left(\frac{U_{Rn,1}}{U_{x,1}} \right)^4 \left[(a_u + b_u \cdot U_n / U_{x,1})^2 + (a_u + b_u \cdot U_n / U_{Rn,1})^2 \right]} \approx 0.143\%.$$

2) Bezwzględna standardowa niepewność pojemności:

$$u_c(C_x) = \frac{u_{c,rel}(C_x)}{100\%} C_x = 0.214 \text{ nF}$$

Przykład 11. Zadano pasmo częstotliwości spektroskopu impedancji od $f_{\min}=20$ Hz do $f_{\max}=20$ kHz oraz dla odtworzenia przebiegu sinusoidalnego zastosowano $m=40$ próbek na okres.

Wyznaczyć:

- 1) Liczbę (całkowitą) podzakresów analizatora oraz
- 2) Rzeczywiste wartości częstotliwości podzakresów.

1) Liczba podzakresów:

$$k \geq \left[\frac{\log(f_{\max}/f_{\min})}{\log(0.8 \cdot m)} \right] \approx 2$$

2) Częstotliwości podzakresów:

Pierwsze pasmo ma szerokość:

$$\text{od } f_{\min}=20 \text{ Hz do } 0.8 \cdot m \cdot f_{\min} \text{ Hz}=640 \text{ Hz}$$

Drugie pasmo ma szerokość:

$$\text{od } 640 \text{ Hz do } (0.8 \cdot m)^2 \cdot f_{\min} = 20.48 \text{ kHz}$$